

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519205019
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7519205019.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Borisa Brondoša v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., C. XX/XX, zast.: Združenie na ochranu práv občana - AVES, so sídlom Bratislava, Jána Poničana 9, IČO: 50 252 151, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zast. Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Košice, Bočná 10, o zaplatenie 1.565,88 € s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku 13Csp/447/2019-166 zo dňa 23.9.2021 Okresného súdu Košice – okolie

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania.

Priznáva žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyni v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 1,66 € a sumy 200,- € zastavil (I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II.) a žalovanej priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovanej zaplatenia sumy 1.567,54 € a primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 200,- € podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., po späťvzati časti žaloby počas konania pred súdom prvej inštancie (v časti istiny 1,66 € a finančného zadosťučinenia 200,- €) žiadala o zaplatenie sumy 1.565,88 € s prísl., titulom záväzku žalovanej zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie vzniknutého prijatím plnenia na úverový záväzok nad rámec úverovej sumy zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0448994058 uzatvorenej dňa 1.12.2008. Žalobkyňa v podstatnom tvrdila, že žalovaná jej na základe uzatvorenej zmluvy poskytla úver vo výške 140.000,- Sk (4.647,15 €), ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 1.710,- Sk (56,76 €), v celkovom počte 119, 1. splátka splatná dňa 20.1.2018, so spracovateľským poplatkom vo výške 2.699,- Sk (89,59 €), ktorý bol zaplatený pri podpise zmluvy, s poplatkom za správu úveru 60,- Sk (1,99 €), s úrokovou sadzbou - 7,15 %, RPMN - 8,86 %, priemerná RPMN - 17,05 % a celkové náklady spojené s úverom vo výške 66.996,10 Sk (2.222,87 €). Argumentovala tým, že spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový z dôvodu, že v zmluve absentuje údaj o RPMN a celkové náklady spotrebiteľa podľa ust. § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z.z., resp. tieto údaje sú uvedené v nesprávnej výške, čo v zmysle konštantnej judikatúry má ten istý účinok ako absencia obsahovej náležitosti. Podľa prepočtov žalobkyne zaplatila žalovanej na úverový záväzok celkom sumu 6.754,44 € (119 x 56,76 €) plus 236,81 € (poplatok za správu úveru 1,99 € mesačne x 119) + poplatok za poskytnutie úveru 89,59 €, t.j. celkovú čiastku úveru vo výške 7.080,84 €. Celkové náklady tak predstavovali sumu 2.433,69 € a RPMN je 9,50 %, pričom v zmluve uvedené celkové náklady spojené s úverom vo výške

2.222,87 € a RPMN - 8,86 % sú uvedené nesprávne. Aj keď celkovo úver preplatila o sumu 2.500,27 €, domáhala sa od žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1.565,88 €, ktorý nárok uplatnila v rámci trojročnej objektívnej premlčacej doby za obdobie od 20.8.2016 do 20.11.2018, resp. do podania žaloby 6.8.2019.

3. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku skutkovo vyšiel z nespornosti tvrdení žalobkyne o založení a realizácii právneho vzťahu strán zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0448994058 zo dňa 1.12.2008, ktorú uzatvorila žalovaná v hmotnoprávnom postavení veriteľa so žalobkyňou v postavení dlžníka a z ktorej vyplýva záväzok žalovanej poskytnúť žalobkyňi úver vo výške 140.000,- Sk (4.647,15 €) za týchto podmienok: splátka vo výške 56,76 € mesačne od 20.1.2009, počet splátok - 119 mesiacov, spracovateľský poplatok vo výške 89,59 €, zaplatený pri podpise zmluvy, poplatok za správu úveru vo výške 1,99 € mesačne, ročná úroková sadzba - 7,15 %, RPMN - 8,86 %, priemerná hodnota RPMN - 17,05 %, celkové náklady spojené s úverom - 2.222,87 €, termín konečnej splatnosti úveru - 20.11.2018. Na podklade nesporných tvrdení strán a vykonaných dôkazov ustálil zistený skutkový stav a aplikoval na vec ust. § 451 ods. 1 a 2, § 107 ods. 1 až 3, § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ust. § 1 ods. 1, § 2 písm. a) až d), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 2 písm. j), § 4 ods. 3 a 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere; právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy a po vyhodnotení vykonaných dôkazov dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju zamietol. Podľa posúdenia súdu prvej inštancie poskytnutý spotrebiteľský úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve sú uvedené všetky obligatórne náležitosti požadované zákonom (§ 4 zák. č. 258/2001 Z.z.), riadne je uvedená aj RPMN a celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a tieto údaje sú uvedené v správnej výške, pričom žiadne zmluvné podmienky neodporujú ust. § 3 ods. 1 v spojení s § 39 OZ. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že namiesto správnej ňou vypočítanej výšky RPMN - 9,99 %, je zmluve uvedená hodnota RPMN - 8,86 % nesprávna, ani s názorom žalobkyne, že ak sú v zmluve uvedené údaje o RPMN a celkové náklady spojené s úverom nesprávne, hľadá sa akoby neboli uvedené vôbec. Spôsob výpočtu RPMN žalobkyňou nepovažoval za objektívny a úplne správny, nakoľko použila interaktívnu kalkulačku na výpočet RPMN, pričom všetky známe kalkulačky nie sú certifikované a nejedná sa o jednoduchý výpočet, nakoľko do predpokladov výpočtu vstupujú nielen mesačná splátka úveru 56,76 € a počet splátok 119, ale aj spracovateľský poplatok splatný v deň poskytnutia úveru, poplatok za správu úveru, tiež svoju úlohu zohráva dátum uzavretia zmluvy (1.12.2008) a úhrada prvej splátky úveru až dňa 20.1.2009, t.j. takmer po dvoch mesiacoch od uzavretia zmluvy. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie pripomenul tiež, že domnienka bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v prípade nesprávne uvedenej hodnoty RPMN bola do nášho právneho poriadku zavedená až zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý nahradil zákon č. 258/2001 Z.z. Poukázal na to, že žalovaná v konaní predložila rozpis a spôsob načerpania úveru, úrokov a rozpis platieb, na základe ktorých boli vypočítané celkové náklady spotrebiteľského úveru ako aj výška RPMN (v spise na č.l. 157 - 158), z ktorých vyplýva, že uvedené údaje sú v zmluve uvedené v správnej výške. Záverom súd skonštatoval, že v čase uzavretia zmluvy (1.12.2008) bol poskytnutý úver pre žalobkyňu výhodný, keďže priemerná hodnota RPMN na trhu v tom čase bola 17,05 % a úrokové sadzby sa pohybovali vo výške 14,69 %, pričom žalobkyňa mala dohodnutú RPMN vo výške 8,86 % a úrokovú sadzu 7,15 % ročne. Konanie v časti o zaplata istiny 1,66 € a finančného zadost'učinenia vo výške 200,- € súd z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby podľa ust. § 144, § 145 ods. 1 až 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zastavil. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a plne úspešnej žalovanej, priznal nárok na 100 % náhradu trov konania proti žalobkyňi, ktorá nemala v konaní úspech a zavinila čiastočné zastavenie konania. Súd nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP a uviedol, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

4. Rozsudok v jeho zamietavom výroku (II.) a vo výroku o trovách konania (III.) napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa, navrhla ho v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok zmeniť tak, že odvolací súd žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná jej náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobkyňa závery súdu prvej inštancie považovala za prekvapivé a svojvoľné, pretože nemajú oporu v právnych predpisoch ani v zaužívanej praxi. V odvolaní zotrvala na svojich predchádzajúcich tvrdeniach a argumentujúc matematickými prepočtami namietala nesprávnu výšku celkových nákladov spojených s úverom uvedených v zmluve, ako aj nesprávnosť údajov o RPMN. Poukázala na základné podmienky úveru a jej výpočty vychádzajúce z celkovej sumy k zaplataeniu

203.490 Sk/6.754,63 € mínus výška úveru 140.000 Sk/4.647,15 € + spracovateľský poplatok 2.699 Sk/89,59, podľa ktorých skutočné celkové náklady spojené s úverom sú vo výške 66.189 Sk/2.197,07 €. V prípade započítania mesačného poplatku za správu úveru 60,- Sk/1,99 €, čo je ďalší náklad spojený s úverom, sú celkové náklady vo výške 73.329,- Sk/2.434,08 €, pričom v zmluve sú uvedené Celkové náklady spojené s úverom 66.966,10 Sk/2.222,87 €, teda o 211,21 € nižšie. Zo zmluvy o úvere podľa žalobkyne je jasne preukázané, že v zmluve sú celkové náklady spojené s úverom uvedené v nesprávnej výške a nesúhlasila so záverom súdu, že tento údaj v zmluve je v správnej výške. V ďalšom vytkla súdu prvej inštancie, že pri posudzovaní správnosti údajov o RPMN odmietol zohľadniť jej prepočty (podľa ktorých hodnota RPMN je 9,50 %) vykonané prostredníctvom oficiálnej kalkulačky pre výpočet RPMN zverejnenej Ministerstvom financií SR, a to i napriek tomu, že túto pri svojich výpočtoch využívajú aj súdy. Nestotožnila sa s názorom súdu, že v danom prípade výpočet RPMN nie je jednoduchý. Naopak mala za to, že výpočet RPMN je jednoduchý, pretože je jasne určiteľné, že do výpočtu RPMN vstupuje dátum a výška úveru 4.647,15 €, počet splátok 119, mesačná splátka úveru 56,76 €, mesačný poplatok za správu úveru 1,99 € a spracovateľský poplatok splatný v deň poskytnutia úveru 89,59 € ako dodatočný náklad. Argumentovala tým, že výška RPMN, celkové náklady spojené s úverom a celková čiastka na zaplatenie spotrebiteľom predstavujú „spojené nádoby“, z čoho vyplýva, že aj ich chybovosť je vzájomná. Namietala, že zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť, ktorou sú všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. V tejto súvislosti odkázala na bod 3. výroku rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/17, v zmysle ktorého zmluva musí obsahovať nielen matematický vzorec výpočtu RPMN, ale tento vzorec musí byť doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, čo neznamená nič iné ako doplnenie jednotlivých premenných vo vzorci, konkrétnymi číselnými údajmi výpočtu aj s ich pomenovaním. Z odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 (body 67. a 72.) vyplýva, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje neuvedenie čo i len jednej z náležitostí zmluvy vyžadovaných zákonom a dodala, že podľa ust. § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa žalobkyne konštatovanie súdu v bode 33 rozsudku nemá žiaden význam pre správny výpočet RPMN, nakoľko hodnota RPMN sa zapisuje do zmluvy o úvere pred podpisom zmluvy, z čoho je zrejmé, že musí byť čo najpresnejšie vypočítaná podľa platných údajov uvedených v zmluve ešte pred jej podpisom. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.11.2018, kedy bola splatná posledná 119. splátka, a preto žalobkyňa nie je zrejماً polemika súdu o mesiaci december 2018, ktorý je pre správny výpočet RPMN a celkových nákladov irelevantný. V tejto súvislosti odkázala na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 5Co/86/2018 zo dňa 30.8.2018 a na vybrané rozhodnutia okresných súdov. K otázke právnej istoty a predvídateľnosti práva citovala z judikatúry Ústavného súdu SR. Nesúhlasila ani s výrokom o nepriznaní náhrady trov konania a vytkla súdu, že napriek obštrukciám žalovanej (ktoré podrobne popísala v odvolaní), jej nepriznal náhradu zbytočne vynaložených hotových výdavkov za cestu na zrušené pojednávanie dňa 22.6.2021 a späť, ktoré vznikli zavinením žalovanej a súdu prvej inštancie, nakoľko upovedomenie o odročení pojednávania súd doručil do elektronickej schránky jej zástupcu dňa 18.6.2021, kedy začala plynúť lehota na prevzatie, pričom inou formou napr. mailom alebo telefonickým oznámením ich súd neinformoval a z tohto dôvodu sa o zrušenom pojednávaní nemohli včas dozvedieť.

5. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyňa v rozsahu 100 %. Mala za to, že napadnutý rozsudok sa zakladá na starostlivom zhodnotení všetkých rozhodujúcich skutkových, dôkazných a právnych otázok a je vyčerpávajúco a presvedčivo odôvodnený, v súlade s požiadavkami judikatúry Ústavného súdu SR (napr. IV.ÚS 115/03) a Európskeho súdu pre ľudské práva (García Ruiz proti Španielskemu kráľovstvu zo dňa 21.1.1999, sťažnosť č. 30544/96). Citovala ustanovenia § 2 písm. c) a e) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a trvala na tom, že zmluvný údaj o celkových nákladoch spojených s úverom, ako aj údaj o hodnote RPMN sú v posudzovanej zmluve o úvere zo dňa 1.12.2008 správne. Ohľadne poslednej splátky, ktorá bola mierne odlišná (nižšia) od ostatných, uviedla, že na danú skutočnosť bola žalobkyňa výslovne upozornená v ust. bode 5.5.3 Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom. Žalobkyňa v rámci odvolacích námietok neuvádza, ktoré náklady podľa jej názoru do celkových nákladov zahrnuté neboli, hoci ich uhradila. Tvrdila, že namiesto riadnej polemiky s jej presnou procesnou obranou, žalobkyňa recyduje svoje rôzne domnienky a výpočty, ktoré nekorešponujú s obsahom posudzovaného zmluvného vzťahu a súd prvej inštancie ich dôsledne vyhodnotil ako nesprávne. Žalobkyňa napr. uvádza, že poplatok za správu úveru by mal byť samostatnou položkou nad rámec dohodnutej mesačnej splátky, aj keď z ňou predložených dôkazov - výpisu z úveru je zrejماً, že žiaden poplatok za správu úveru popri

mesačnej splátke hradený nebol. Hoci žalobkyňa označila spôsob výpočtu RPMN za jednoduchý, vlastný výpočet zahŕňajúci všetky zákonom vyžadované parametre vzorca na výpočet RPMN doposiaľ neuviedla, rovnako ani neidentifikovala jedinú hodnotu, ktorú do vzorca žalovaná dosadila nesprávne. Namiesto toho sa opätovne i v odvolacom konaní odvoláva výlučne na internetovú kalkulačku dostupnú na webovom sídle Ministerstva financií SR, ktorá má nezáväzný a orientačný charakter, o čom informuje priamo príslušná internetová stránka upozornením hned v úvode vo výrazne červenej farbe: „Upozornenie: uvedená kalkulačka RPMN má nezáväzný charakter a slúži výlučne na informatívne účely“ (zdroj: <https://www.fininfo.sk/fininfo/interaktivna-kalkulacka-vypocet-rpmn.html>). Za zavádzajúci považovala poukaz žalobkyne na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/17 (EOS KSI Slovensko) zo dňa 20.9.2018, v ktorom bolo vytykané prosté uvedenie matematického vzorca výpočtu RPMN „bez doplnenia údajov nevyhnutných na uskutočnenie tohto výpočtu“, avšak v situácii, že uzavretá zmluva vôbec neobsahovala hodnotu RPMN (bod 19 rozsudku), a teda ide o úplne inú situáciu ako v prípade posudzovanej zmluvy uzatvorenej so žalobkyňou, v ktorej je údaj o RPMN jednoznačne prítomný. Per argumentum a contrario, údaje potrebné na uskutočnenie výpočtu RPMN by teda bolo možné vyžadovať, a ich prípadnú absenciu sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru výlučne za predpokladu, že zmluva neobsahuje vyčíslenie RPMN. Pokiaľ sa žalobkyňa usiluje spochybniť aj ďalšiu náležitosť uzavretej zmluvy o splátkovom úvere, konkrétne údaj o výške spotrebiteľského úveru, v tejto súvislosti žalobkyňa neprednáša žiadne konkrétne tvrdenia ani argumenty, rovnako ako neoznačuje žiadne dôkazné návrhy, iba obsiahlo cituje z rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp/6/2019 zo dňa 29.5.2019, ktorý však nemá pre prejednávanú vec žiadnu inštančnú ani precedenčnú záväznosť. Riadne vymedzenie odvolacích dôvodov je pritom absolútne zásadné pre postup odvolacieho súdu, keďže je nimi bezpodmienečne viazaný (§ 380 ods. 1 CSP. Aj Ústavný súd SR kategoricky zdôraznil, že „iba uvedenie všeobecných odvolacích dôvodov v odvolaní nie je postačujúce na to, aby odvolací súd mohol o odvolaní rozhodnúť, resp. uvedením len všeobecných odvolacích dôvodov v odvolaní bez bližšej špecifikácie konkrétnych okolností prípadu nie je splnená zákonom stanovená náležitosť odvolania spočívajúca v povinnosti uviesť v odvolaní odvolacie dôvody. Ústavný súd zároveň dodáva, že relevantná právna úprava neumožňuje súdu vyzvať stranu sporu na doplnenie chýbajúcej náležitosti odvolania spočívajúcej v absencii konkretizácie odvolacieho dôvodu a zároveň neumožňuje strane sporu meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie po uplynutí lehoty na podanie odvolania“ (uznesenie sp. zn. IV.ÚS 90/2019 zo dňa 5.11.2019). V tomto kontexte teda odvolanie žalobkyne neobsahuje riadnu konkretizáciu skutočností, ktoré mali podľa žalobkyne rezultovať do nesprávnosti zmluvnej náležitosti o výške úveru – ide pritom o také zásadné skutkové okolnosti, ako je spôsob a čas zaplatenia toho – ktorého poplatku, možnosť dispozície spotrebiteľa s plnou sumou úveru a pod. Poukázala v tejto súvislosti na to, že podanou žalobou boli zreteľne vytknuté výlučne dva údajné nedostatky uzavretej zmluvy – celkové náklady spojené s úverom: 2.222,87 € (66 966,10 Sk) uvedené nesprávne (o 210,82 € – 6 351,16 Sk nižšie) a nesprávne uvedená výška RPMN: 8,86 % (správne malo byť 9,50 %) v neprospech spotrebiteľa. Podľa tvrdení v žalobe „na nesprávne uvedenú RPMN a celkové náklady v spotrebiteľskej zmluve sa hľadí ako keby neboli uvedené vôbec, a z toho dôvodu na predmetný spotrebiteľský úver dopadá zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle ust. § 4 písm. j) zákona č. 258/2001 Z.z.“. Žalovaná poukázala na to, že výlučne k týmto žalobným výhradám sa vyjadrovala vo všetkých procesných úkonoch a prednesoch, pričom žalobkyňa nevykonala žiaden úkon, s ktorým by v zmysle relevantnej procesnoprávnej úpravy bol spojený účinok doplnenia rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe (najmä § 140 ods. 2 CSP). Vzhľadom na uvedené žalovaná navrhuje, aby odvolací súd na takéto všeobecné odvolacie „náznaky“ neprihliadal. Rovnako v prípade namietanej náležitosti nesprávnej výšky úveru ide aj o neprípustnú novotu, pre účinné použitie ktorej v odvolaní nie je splnený žiaden predpoklad v ust. § 366 CSP. Aj z tohto pohľadu preto ide o argument, ktorý by mal byť diskvalifikovaný z odvolacieho konania a nemalo by sa naň prihliadať.

6. Žalobkyňa v odvolacej replike zopakovala tvrdenia, výpočty a argumentáciu uvedenú v podanom odvolaní. Uviedla, že žalovaná jej predložila na podpis zmluvu o úvere s vopred dohodnutými základnými podmienkami úveru, podľa ktorých sa zaviazala poskytnúť jej splátkový úver vo výške 140.000 Sk, v skutočnosti jej však nebola poskytnutá suma 140.000 Sk, ale len suma 137.301 Sk, nakoľko žalovaná si z prostriedkov úveru započítala poplatok za poskytnutie úveru v sume 2.699 Sk ešte pred čerpaním úveru, v dôsledku čoho v rámci predpokladov potrebných pre výpočet RPMN vychádzala z nesprávnej výšky poskytnutého úveru. V zmluve o úvere nie je určito a zrozumiteľne uvedená podstatná náležitosť, a to výška poskytnutého úveru. Z tohto dôvodu potom zmluva neuvádza správne aj ďalšie náležitosti vyžadujúce zákonom o spotrebiteľských úveroch, a to predovšetkým RPMN, výšku splátok, zloženie splátok, celkovú sumu úveru. Celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu,

ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s úverom a ktoré nie sú spotrebiteľovi reálne vyplatené. V súvislosti s touto námietkou citovala právny názor z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/287/2021 zo dňa 30.6.2022 a z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/14 Radlinger, Radlingerová proti Finway a.s. z 26.4.2016, v ktorom sa ESD okrem iného vyjadril k požiadavkám na náležitosti spotrebiteľských zmlúv a zodpovedal otázku vnútroštátneho súdu, akým spôsobom sa má vykladať pojem „celková výška úveru“ obsiahnutý v článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 a pojem „výška čerpania“ obsiahnutý v bode I prílohy I tejto smernice. V tomto rozhodnutí ESD uviedol, že dôsledkom takéhoto postupu, t.j. zahrnutia nákladov spotrebiteľa spojených s úverom do výšky čerpania úveru, je podhodnotenie RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru (bod 87). Zároveň informácia o celkových nákladoch úveru umožňuje spotrebiteľovi porovnať ponuky úverov a posúdiť rozsah jeho záväzku (bod 90). Žalobkyňa ďalej dôvodila, že vo formulári o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere a ani v samotnej zmluve nie je vôbec uvedené, že posledná splátka má byť vo výške 1.565,10 Sk tak, ako to tvrdí žalovaná. Taktiež nebola informovaná o úroku v sume 862,- Sk a o poplatku za správu v sume 60,- Sk pred splatnosťou prvej splátky tak, ako to tvrdí žalovaná. Podľa žalobkyne v zmluve chýbajú údaje požadované ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to správna hodnota RPMN, správna výška spotrebiteľského úveru, výška splátky, jej zloženia, výška celkových nákladov spojených s úverom, a preto sa poskytnutý úver v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. považuje za bezúročný a bez poplatkov.

7. Žalovaná na odvoláciu repliku žalobkyne nereagovala.

8. Rozsudok vo výroku o čiastočnom zastavení konania (I.) nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť v zmysle § 367 ods. 1 a contrario CSP, a preto v tejto časti nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

9. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a rozsudok v napadnutom zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania je vecne správny, a preto ho podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a v rozsahu odvolacích námietok žalobkyne dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie je založené na správnych skutkových zisteniach, ku ktorým dospel súd prvej inštancie správnym a aj úplným vyhodnotením vykonaných dôkazov, prihliadajúc na skutkové tvrdenia a relevantné právne argumenty sporových strán (i žalobkyne) a všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov. Uplatnený nárok posúdil podľa relevantných právnych noriem zákona č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktoré správne vyložil a aplikoval na zistený skutkový stav, vyvodil zodpovedajúce závery o právach a povinnostiach sporových strán pričom svoje rozhodnutie dostatočne, v súlade so zákonom a presvedčivo aj odôvodnil a správne rozhodol, pokiaľ podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol.

11. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami, so spôsobom právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie i s jeho skutkovými a právnymi závermi vo vzťahu k povahe právneho vzťahu strán a jeho obsahu, v súvislosti s posúdením obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 258/2001 Z.z., ako aj so záverom, že na strane žalovanej nevzniklo bezdôvodné obohatenie prijatím plnenia od žalobkyne na bezúročný a bezpoplatkový úver, či z iného právom aprobevaného dôvodu a žalobkyňou podaná žaloba je nedôvodná.

12. Na vecnej správnosti napadnutého rozsudku nič nemení ani podané odvolanie žalobkyne, v ktorom sa iba opakujú skutočnosti a argumenty namietané žalobkyňou už v priebehu konania pred súdom prvej

inštancie, ktoré prvoinštančný súd celkom správne vyhodnotil ako neopodstatnené, právne nepodložené a nepreukázané.

13. Odvolací súd považuje za nedôvodné odvolacie námietky žalobkyne smerujúce proti spôsobu právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie a spochybňujúce skutkový základ rozhodnutia. Závazkový právny vzťah strán zo zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 1.12.2008 o poskytnutí úveru žalobkyňi žalovanou vo výške 4.647,15 €, v ktorom žalovaná ako dodávateľ konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a žalobkyňa nesporne v takomto postavení nevystupovala (§ 52 ods. 3 a 4 OZ), je vzťahom (úverom) spotrebiteľským podľa ust. § 52 a nasl. OZ, a preto sa na úverovú zmluvu vzťahujú tiež ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2008, t.j. v čase uzavretia zmluvy o úvere, podľa ktorých súd prvej inštancie vec posudzoval po právnej stránke a správnym spôsobom ich na daný spor aj aplikoval. Súdom prvej inštancie po vyhodnotení vykonaných dôkazov došiel k záveru, že zmluva o splátkovom úvere uzatvorená medzi stranami dňa 1.12.2008 obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované zákonom (§ 4 zák. č. 258/2001 Z.z.), riadne (a správne) sú v zmluve uvedené aj žalobkyňou vytýkané údaje o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a celkových nákladoch spojených s úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. j) zák. č. 258/2001 Z.z., a preto úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 4 ods. 3 cit. zákona a prijatím peňažného plnenia žalovanou nad rámec skutočne poskytnutých peňažných prostriedkov (úverovej istiny) nevzniklo na strane žalovanej bezdôvodné obohatenie na úkor žalobkyne. Aj podľa posúdenia odvolacieho súdu žalobkyňa v konaní jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností nepreukázala svoje tvrdenia o absencii týchto obsahových náležitostí zmluvy o úvere uzatvorenej so žalovanou, resp. o ich nesprávnej výške uvedenej v jej neprospech ako spotrebiteľa. Žalobkyňa sa odvolávala na internetovú kalkulačku dostupnú na stránke Ministerstva financií SR, ktorá má iba informatívny a nezáväzný charakter, pričom neuviedla konkrétny výpočet zahŕňajúci všetky zákonom vyžadované parametre vzorca na výpočet RPMN, rovnako ani neidentifikovala, ktorú hodnotu do vzorca žalovaná dosadila nesprávne. Pokiaľ v odvolacej replike namietala tiež nesprávnosť údajov o výške spotrebiteľského úveru uvedených v zmluve, túto námietku neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, a tak ide o tzv. novotu v odvolacom konaní, na ktorú nemohlo byť prihliadnuté, keďže nie sú splnené zákonné podmienky podľa ust. § 366 CSP. Podľa výpočtu odvolacieho súdu s použitím internej kalkulačky pre výpočet RPMN zverejnenej Ministerstvom spravodlivosti SR, pri zadaní údajov uvedených v zmluve o výške úveru 4.647,15 €, dátume poskytnutia úveru 1.12.2008, dátume prvej splátky 20.1.2009, deň splátky 20. v mesiaci, výške mesačnej splátky 56,76 €, počet splátok 119 a dodatočných nákladov: 1/ poplatku za poskytnutie úveru vo výške 89,59 € a 2/ poplatku za správu úveru 236,81 € (119 x 1,99), je výsledná hodnota RPMN vo výške 8,70 % a celkovo zaplatená suma činí 6.844,03 €. V posudzovanej zmluve o úvere je uvedený údaj o RPMN vyšší - 8,86 %, ktorý nie je v neprospech spotrebiteľa, ale naopak, pričom takáto odchýlka podľa názoru odvolacieho súdu celkom zrejme nemohla negatívne ovplyvniť rozhodnutie žalobkyne ako spotrebiteľa prevziať úverový záväzok, pre ktorú by zmluva o spotrebiteľskom úvere mala byť považovaná za bezúročnú a bezpoplatkovú. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že účelom spotrebiteľskej ochrany je eliminovať dopady nerovnovážneho postavenia spotrebiteľa oproti dodávateľovi, nie ale ochrana spotrebiteľa pred dôsledkami neplnenia si povinností, ktoré za spotrebiteľsky prijateľných podmienok prevzal. Aj podľa záverov judikatúry Súdneho dvora EÚ „ochrana spotrebiteľa musí mať rozumnú mieru“, pričom pri poskytnutí spotrebiteľskej ochrany je potrebné rešpektovať poctivo nadobudnuté práva dodávateľa. Súdnym dvorom EÚ v rozhodnutí vo veci Home Credit Slovakia proti Kláre Biróovej medzi iným vyložil Smernicu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „smernica“) tak, že článok 23 smernice sa má interpretovať v tom zmysle, že zmluva o úvere by sa mala považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov len ak neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice a „pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsahu svojho záväzku“. Z uvedeného vyplýva, že v zmysle eurokonformnej interpretácie aplikovanej právnej normy upravujúcej obligatórne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa pre vyvodenie záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru predpokladá nielen zistenie akejkoľvek chýbajúcej náležitosti (nesprávnosti) v úverovej zmluve, ale aj vyhodnotenie, že jej absencia, resp. zistená nesprávnosť mohla mať vplyv na rozhodnutie spotrebiteľa prevziať úverový záväzok. V danom prípade v zmluve o splátkovom úvere uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 1.12.2008 žalobkyňou postrádané obsahové náležitosti v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. j) zák. č. 258/2001 Z.z. sú riadne a jednoznačne uvedené,

príčom podľa posúdenia odvolacieho súdu zistená odchýlka v údajoch o hodnote RPMN a o nižších celkových nákladoch úveru v zmluve nepôsobili proti žalobkyni ako spotrebiteľovi a v žiadnom prípade nemohli spochybniť možnosť žalobkyne posúdiť rozsah jej záväzku pri uzavretí úverovej zmluvy a negatívne ovplyvniť jej rozhodnutie prevziať úverový záväzok, pretože neboli uvedené v neprospech spotrebiteľa. V neprospech spotrebiteľa môže byť len taká nesprávnosť údajov o RPMN, ktorá vo svojej podstate znamená, že úverové zaťaženie spotrebiteľa je v skutočnosti vyššie než je deklarované prostredníctvom údajov uvedených v úverovej zmluve. Je logické, že uvedenie vyššieho než skutočného údajov o RPMN v zmluve o úvere nemôže mať negatívny vplyv na rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť do úverového vzťahu s poskytovateľom úveru, nakoľko taký údaj má potenciál spotrebiteľa od uzavretia úverovej zmluvy skôr odľakáť, než ho k prevzatíu záväzku za takýchto podmienok primäť. Pokiaľ napriek tomu spotrebiteľ na takúto úverovú zmluvu pristúpi, nenaplnenie jeho očakávaní o rozsahu úverového záväzku bude mať na neho prirodzene len pozitívny dopad, nakoľko zaplatí v skutočnosti menej než podľa údajov o RPMN na celkových nákladoch úveru zaplatiť mal. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie, že poskytnutý spotrebiteľský úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. a žalobkyňa neplnila žalovanej bez právneho dôvodu, a preto sa podanou žalobou nedôvodne domáha od žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia.

14. Žalobkyňa svojimi odvolacími námietkami v podanom odvolaní nedôvodne namieta tiež proti postupu súdu prvej inštancie z hľadiska rešpektovania jej práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd prvej inštancie sa totiž účinne zaoberal všetkými jej námietkami a dôkaznými návrhmi prednesenými v priebehu prvoinštančného konania, v rozhodnutí primerane reagoval na podstatnú skutkovú a právnu žalobnú argumentáciu uplatnenú v spore, a uviedol dostatočné, presvedčivé a relevantné dôvody v zmysle ust. § 220 ods. 1 CSP, na ktorých založil svoje rozhodnutie tak po skutkovej stránke, ako aj po stránke právnej, s ktorými sa odvolací súd v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP v podstatnej časti stotožňuje.

15. Vo vzťahu k požiadavkám na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí odvolací súd poukazuje na rozsiahlu judikatúru Ústavného súdu SR, v ktorej sa opakovane pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ESLP) vo svojich rozhodnutiach opakovane uvádza, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (napr. García Ruiz c. Španielsko z 21.1.1999). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29.5.1997, Higgins c. Francúzsko z 19.2.1998). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že (ne)majú význam pre rozhodnutie vo veci samej (Kraska c. Švajčiarsko z 29.4.1993, I.ÚS 46/05, II. ÚS 410/06).

16. Z uvedených dôvodov odvolanie žalobkyne nemožno považovať za opodstatnené, a preto odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP napadnutý rozsudok v jeho zamietavom výroku vo veci samej, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyni v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky: a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).